

Дзвоник

№ 225

Журнал для українських дітей Румунії

Місячник Союзу Українців Румунії. 18 рік видання, січень, 2026 рік

Дзвоник (Clopotel)

№ 225, 2026 р.

*Журнал для українських дітей Румунії.
Заснований у 2007 році.*

ISSN 2501-2630

ISSN-L 2501-2630

Над *Дзвоником* працювали:

Головний редактор: Людмила Дорош

Редактор: Ольга Сенишин

Редколегія: Міхаєла Гербіл,

Михайло Михайлюк, Михайло Трайста

Адреса редакції:

м. Бухарест, вул. Раду Попеску, 15, с.1

тел.: 021-222-07-29; 021-222-07-37;

телефони/факси: 021-222-07-37

Adresa redacției:

str. Radu Popescu 15, sect. 1

București, România.

Електронна адреса редакції:

clopotel@uur.ro

Друкарня:

«RCR Print»,

Бухарест, Румунія

Дзвоник пропонує:

- * казки й оповідання
- * вірші, загадки, пісні
- * сторінки-розмальовки
- * вироби своїми руками
- * дидактичну сторінку
- * сторінку народознавства
- * рубрику «Славетні українці»
- * рубрику «Заходи для дітей»
- * рубрику «Вивчаємо англійську»

Дзвоник завжди радо прислухається до
ваших пропозицій і друкуватиме
надіслані вами спроби!

На обкладинці: картина з вовни Юлії Чайки

Увага! За достовірність надрукованих
матеріалів відповідають їх автори!

Віктор КОЧЕВСЬКИЙ

Ковзани

Підв'язав я ковзани –
Хай несуть мене вони
Вздовж по річці, по льоду.
Хоч і слизько – не впаду.

Зеленавий чистий лід
Дзвінко тьохкає услід.
Креслять іскри ковзани.
Друже вітре, дожени!

А коли втомлюся трохи,
Серед річки зупинюсь
І тоді собі під ноги
В глибину скляну дивлюсь.

Бульбашки сріблясті... Потім
Окунець мигнув чи в'язь...
Палиця лежить під льодом.
Відкіля вона взялася?

Бачу – «палиця» та дише,
Бачу – «палиця» жива:
Роздуває зябра хижо
І плавцями колива.
Ковзаном ушкварив лід –
Попливла, пропав і слід...

Ну, тепер я добре знаю
Щучі закутки Дінця.
Влітку щуку я впіймаю
На блешню чи на живця.

Володимир ЛУЧУК

Білий вірш

Білий кінь у білим полі
креше білим копитом.
Білий дід майструє тихо
через річку білий міст.
Біла баба білим ситом
сіє біле борошно.
Біля білих хат вдягнули
клени білі кожухи.
Білий вітер до крайнеба
білі крила розпростер.
І тому кмітливим дітям
написав я білий вірш.

Анатолій КАЧАН

Зелений острів

Лягла на землю біла тиша,
В новому році – все нове.
Снігами січень око тішить,
Але морозом вухо рве.
Вже поховались від морозу
Під кучугурами в садку,
Немов ведмеді у берлозі,
Кущі калини, кущ бузку.
Та як зелений острів літа,
Стоїть сосна за ворітьми,
Хоч їй і сумно зеленіти
Одній у таборі зими.
Я протоптав по білій тиші
Рипучу стежку до сосни:

Удвох нам буде веселіше
Дозимувати до весни.

Леонід КУЛІШ-ЗІНЬКІВ

Зима

Ну й бо ж снігу намело –
Стало білим все село.
Біла стежка, біла річка,
Біла вишня і смерічка,
Біла хата, білі коні,
Тільки носики червоні.

Володимир ЛАДИЖЕЦЬ

Хтось тупцює на горищі

Хтось тупцює на горищі,
Тужно в комині гуде.
То заплаче, то засвище,
Аж мороз по тілу йде.
Затуля сестричка вуха,
Бо іще мала вона.
Я ж набрав у груди духу,
Підступаю до вікна.
А мороз шибки вже лиже.
Зрозумів я, в чім тут річ!
– Гей, бери, сестричко, лижі,
Їдь із лавиці на піч!
А сестриця каже слізною:
– Добре знаю вже й сама:
То до комина залізли
Грітись вітер і зима.

Степан К. Д. ТРАЙСТА

Під дубом, що залишився

(Продовження з попереднього числа)

Микола слухав, широко розплющивши очі. Йому здавалося, що цей їжачок – це він сам, а цей ліс – то нове місто, чуже й незрозуміле. Але якщо у казки є щасливий кінець, то, можливо, буде він і у нього.

Після читання дядько Михайло простягнув хлопцеві книжечку.

– Тримай. Це твій перший подарунок від Бухареста. А ти пообіцяй мені одну річ.

– Яку? – спитав Микола.

– Що завжди писатимеш у своєму щоденнику. Бо кожна історія варта того, щоб бути розказаною. Навіть твоя. Особливо твоя.

Микола стиснув книжку й відчув: слова

цього чоловіка лягають у серці, мов нові цеглинки дому, який він носив усередині. Місто вже не здавалося таким холодним. Там, серед високих стін і шумних вулиць, він знайшов

крихту світла – історію, друга і віру, що пам'ять про тата, дім і рідний край не зникне.

Того вечора, коли вони вийшли з церкви й рушили вглиб нічного міста, Микола знову

відкрив свій щоденник. На першій вільній сторінці він намалював маленький дзвоник і написав:

«Сьогодні я зустрів дядька Михайла. Він пише казки. Може, і я колись напишу свою».

(Далі буде)

Зимові скороговки

Щедрик, щедрик, щедрівочка,
Щедрим людям щирі словечка.

Сидів горобець на сосні, –
Заснув – і упав уві сні.
Якби не упав уві сні.
Сидів би він ще на сосні.

Шило шубку Шурі шило,
Шовком, шерстю шви обшило.
Вийшла шубка прехороша
Нашій Шурі на порошу.

Ген стрибають на морозі
Три ворони на дорозі.
За скоринкою погнались,
На все горло розкричались.

Мишенята, ведмежата,
Зайченята, їжачата
– Всі звірята і малята
Заховалися у хату.
Лиш сміливі снігурята
З гори їдуть на санчатах.

Ольга МІРОН

Срібний дзвоник та таємниця справжнього Різдва

У маленькому містечку, де димарі щозими вдягали білі пухнасті шапки, жив хлопчик на ім'я Михайлик. Він був непоганим хлопчиком, але мав одну слабкість: він обожнював подарунки. Для нього Різдво було не про зірки чи колядки, а про довгий список речей, які він хотів отримати.

Цього року список Михайлика був довшим, ніж шарф його бабусі. «Хочу новий конструктор, найбільший набір фарб, залізницю і обов'язково – справжній ігровий шолом!» – вигукував він, закреслюючи дні в календарі.

Його дідусь, старий годинникар, лише зігхав, протираючи скельця своїх окулярів.

– Михайлику, – тихо сказав він одного вечора, – Різдво – це не про те, що ти кладеш у кишеню. Це про те, що ти дістаєш із серця.

– Але дідусю, серце ж не можна розпакувати! – сміявся хлопчик.

Напередодні Святвечора Михайлик пішов до крамниці за цукерками. На вулиці хурделило. Раптом він помітив біля вікна пекарні дівчинку. Вона була в тонкій курточці та старій шапці, але дивилася не на тістечка, а на маленького дерев'яного коника, що лежав у кошику «Для добрих справ».

Михайлик впізнав її – це була Ганнуса, донька сусідки, яка нещодавно захворіла. Хлопчик міцно стиснув у кишені свої гроші, які збирав на «додатковий» подарунок для себе. Він хотів пройти повз, але раптом відчув, як у грудях щось кольнуло. Не від холоду, а від дивного почуття, яке він раніше ігнорував.

Він повернувся додому похмурим. Список подарунків на столі раптом здався йому нудним і занадто довгим.

Тієї ночі Михайликові наснився дивний сон. Він стояв

посеред величезної зали, де замість підлоги були хмари. Перед ним з'явився Ангел у білому кошушці.

– Михайлику, – мовив Ангел, – ти шукаєш дива в коробках з яскравими стрічками. Але справжнє диво не має обгортки.

Ангел простягнув йому маленький Срібний дзвоник. – Цей дзвоник задзвонить лише тоді, коли ти зробиш щось, що дорожче за золото. Михайлик прокинувся. У кімнаті пахло хвоєю та імбирним печивом. На підвіконні, де раніше лежав його список побажань, тепер стояв... справжній срібний дзвоник. Але він мовчав. Його язичок навіть не ворухився, хоч Михайлик і тряс його щосили.

Хлопчик зрозумів: дзвоник чекає. Він схопився, витяг свою скарбничку і витрусив усе до останньої монетки. Потім він побіг до дідуся до майстерні.

– Дідусю, допоможи мені! – вигукнув він.

Разом вони вибрали найкращі фарби, купили фрукти, теплий вовняний плед і того самого дерев'яного коника, якого Ганнуса розглядала в пекарні. Михайлик власноруч запакував усе в гарний папір.

Коли сонце почало сідати, Михайлик потайки залишив пакунок біля дверей Ганнусі, подзвонив у двері й сховався за рогом. Він бачив, як дівчинка відчинила двері, як її очі засяяли яскравіше за зірки, і як вона міцно притиснула коника до грудей. У цей момент Михайлик відчув таку радість, якої не дарував йому жоден конструктор у світі.

І раптом... Дзень-дзелень! Дзень-дзелень! Із кишені Михайлика полився найчистіший, найніжніший звук. Срібний дзвоник співав пісню любові.

(Продовження на 16 сторінці)

Анна ОВЧАРУК,

12 років

Товелителі усього живого

(Продовження з попереднього номера).

Розділ 25

План.

Синій і Нічназоря почали рухатися до виходу. Здається, там ще хтось був, але вовчиця відігнала від себе цю думку. Коли вони дійшли до завалу, використали заклинання, і вийшли з тунелю.

— І все ж. Це якось занадто просто... Але думаю варто вже повертатися до Ікла і Зелемура, — сказала Мандрівниця світами. І вони полетіли назад до схилу, звідки і прийшли. Там на них чекали.

— О, ви вже повернулися? Знайшли що-небудь цікаве? — зразу почав розпитувати зелений вовк.

— Ага, знайшли одного дурного егоїста, який виявився просто старим динозавром. Він мертвий тепер, але мені здається,

що це було занадто просто, — відповіла Синій і швидко запитала: — Зупинилися динозаври?

— Ну в певний момент вони уповільнилися... Потім пришвидшилися. Не думаю, що це добре. Особливо, якщо ви вбили того, хто це спричинив.

— Це не добре. Це може означати, що за цим стоїть хтось інший, а не той динозавр, — додав Ікло.

— Гарзд, тоді нам треба кращий план ніж просто шукати. Нам варто повернутися в тунель, пошукати там чи є ще хтось. Але я дуже сумніваюся, що той, хто це спричинив, все ще там. Якщо він використав динозавра

для відволікання, то він явно вже не дурний. Не варто ризикувати і бігти без плану. Водночас в нас немає багато часу — вони просуваються досить швидко, — і Синій почала креслити на землі карту. — Дивіться уважно на траєкторію руху. Вони йдуть спершу на південь, звертають на захід і далі — схід. Отже, вони просуваються до річки, приблизно вздовж кордону. Якщо вони будуть

продовжувати так рухатися, ми можемо це використати. Проблема — це може бути пастка. А ми все ще не знаємо, хто за цим стоїть. Ми не знаємо чи та істота продумує свої кроки чи просто використовує динозаврів у своє задоволення. Ми взагалі нічого не знаємо, я б сказала. Отже, потрібен розвідник.

— Ха! Синій, я вже думав ти забула як планувати. Ти хоч і стратег, але й в розвідці ти

краща. То, мабуть, ти маєш піти на розвідку, — відповів Ікло.

— Я не згоден. Я досить непомітний в кущах. Хоч я й не кращий ПРЯМИЙ розвідник — я не можу відкрито прослизнути на базу ворога і залізти прямо в головне лідерство, як це не раз робила Синій, але я можу підслухати. А це, здається якраз те, що нам потрібно, — заперечив Зелемур.

— Зелен правий. Хоч Темний завжди був лідером розвідки, але часи міняються... Гарзд. Зелемуре — ти підеш на розвідку, — і вовчиця вказала на очевидне місце, де будуть динозаври, якщо не змінять тактику. — Біжи сюди. Тут починається кордон з драко-

Малюнок авторки

нами, отже динозаври або продовжать рух прямо, і в такому випадку їхня мета – територія Єлизавети, або ж вони звернуть на захід, і в такому випадку їхня мета – територія динозаврів. Це дуже важливо, щоб зрозуміти ситуацію. АЛЕ якщо бодай один малий динозавр піде прямо – це може бути або відволікання або розвідка. В обох випадках справи погані, тому повідом мене... Тоді треба буде розділитись ще раз і слідкувати за обома групами. Ми не можемо пропустити жодної деталі. Проблема – якщо той, хто за цим стоїть помітить нас, можливо його мета і була розділити нас. А це недобре. В той час, Ікло буде шукати інформацію. Нам треба знати чи у ворога є союзник. Якщо вони почнуть рухатись до дерева життя, то тоді очевидно що їхня мета – весь світ. Знаючи їх мету, ми зможемо скоротити список тих, хто можуть стояти за цим просуванням: – ті, у кого погані стосунки із тим царством. Якщо ж той, хто стоїть за цим, є гравцем невідомим і не має ні титулу ні рангу в жодному царстві – це з однієї сторони ускладнить нам завдання. Але з другої – ми тоді будемо знати, що в нього немає величезної армії. Поки Зелен та Ікло будуть розвідувати, я й Нічназоря будемо думати й шукати будь-які зачіпки, хто це може бути на території, де вже БУЛИ динозавр. А ще ми повернемося в ту печеру й обшукаємо її. Все зрозуміло?

– Не скажу, що мені цей план подобається, але я тебе знаю, твої плани завжди якимось чином спрацьовують. Навіть тоді, коли вони взагалі не повинні би здійснюватися. Знаєш, це так ніби ти головний персонаж цього світу, хоча ти взагалі по різних світах мандрувати можеш. Все зрозуміло, лідере, – додав Ікло останнє речення в солдатському стилі.

– Абсолютно погоджуюся з Іклом. Пам'ятаєш, як один раз твій план включав гармату з ложок? Ти тоді й справді збудувала цілу гармату зі звичайних металевих ложок, склеїла їх мотузкою, і вона ще й чудово працювала. Ха! Досі пам'ятаю обличчя тих віслюків, коли вони це побачили! – досідав до спогадів і Зелемур. – І так, все зрозуміло. Думаю варто поспішати, до речі.

(Далі буде)

Народні прикмети у січні

• Якщо січень холодний – літо буде сухе й спекотне.

• Глибокий сніг у січні – до дощового літа.

• Якщо січень сухий і морозний – літо буде спекотне.

• Багато снігу – багато хліба.

• Коли сніг рано ліг – врожай буде добрий.

• Якщо дерева в січні часто вкриті снігом – рік буде врожайний.

• Довгі бурульки під стріхою – на щедрий урожай.

• Пес згортається калачиком – на мороз, а витягується – на відлигу.

• Снігур заспівав – чекай хуртовини.

• Сорока під стріху лізе – буде заметіль.

• Місяць яскравий – до ясної погоди, блідий – до снігу.

• Зірки яскраво блищать – на мороз.

• Якщо вдень свійська птиця не виходить з курника – мороз посилиться.

• Коли над лісом повітря синіє – на потепління.

• Якщо під вечір сніг перестає падати – погода покращає.

Славетні українці Марко Безручко

З Ольгою Сенишин

Цей видатний український військовий діяч, генерал-хорунжий армії Української Народної Республіки (УНР) увійшов в історію як українець, який врятував Польщу від знищення більшовиками, бо перемога Війська Польського над червоною армією у Варшавській битві стала можливою в тому числі завдяки вмілим і рішучим діям військ під командуванням Марка Безручка під час оборони Замостя. Там, можливо, вирішилась доля не лише Польщі, але й інших західних країн. Марко Безручко назавжди лишився послідовним патріотом і борцем за незалежність України, який чітко визначав росію як головного ворога українського народу й української державності.

Народився Марко Данилович Безручко 31 жовтня 1883 року в місті Великий Токмак на Запоріжжі. Освіту здобув у вчительській семінарії в Переяславі. Однак невдовзі змінив обрану кар'єру на військову: закінчив піхотне юнкерське училище та військову академію.

За роки Першої світової війни Марко Безручко пройшов шлях від поручика до капітана, отримав низку орденів. З початком Української національно-демократичної революції 1917-1921 років він долучився до творення модерного українського війська. Військовий твердо усвідомив, що *«сильна армія – це право на існування нації»*. Від 1918 року він служить у Генеральному штабі українських збройних сил, а з 1919 – на посаді начальника штабу Січових Стрільців. На Марка Безручка впала організаційна робота з вироблення та створення цього військового з'єднання із якою він успішно справився.

Найяскравішим етапом служби Безручка стала його участь у війні з більшовицькою росією 1920 року. Як командир дивізії він взяв участь у спільному з Військом Польським поході на Київ, під час якого столицю вдалося визволити від більшовиків. На жаль, невдовзі червона армія змогла кинути проти українців і поляків значні сили. Більшовики прорвалися до Львова й почали наступ на Варшаву. У серпні 1920 року розгорнулась славноз-

вісна Варшавська битва, відома також як «Диво над Віслою». Важливу роль відіграла вміла оборона Замостя, здійснена українськими й польськими військами під командуванням полковника Марка Безручка. Незважаючи на колосальну перевагу в живій силі, загарбники зазнали поразки й були змушені припинити облогу Замостя та відступити. Це дозволило полякам перегрупувати війська під Варшавою та

перемогти у ключовій битві польсько-радянської війни. За перемогу під Замостям Марко Безручко отримав звання генерал-хорунжого Армії УНР.

Наприкінці 1920 року Безручко очолював військову місію і штаб Армії УНР, пізніше був військовим міністром уряду УНР на еміграції у Польщі. Досвідчений військовий працював у польському військовому картографічному інституті та зробив дуже багато для збереження й дослідження військової історії 1917-1921 років. Упродовж 1931-1935 років очолював Українське воєнно-історичне товариство у Варшаві, був редактором військово-історичного мемуарного збірника, писав книги та численні статті, брав активну участь у житті української політичної еміграції. 1938 року на 20-річчя відновлення Польської держави місцева влада відзначила генерал-хорунжого Безручка найвищою військовою нагородою Польщі – орденом *Virtuti Militari*. Однак він відмовився прийняти орден, заявивши: *«Я воював за Україну, а не за Польщу»*.

Марко Безручко помер 10 лютого 1944 року в окупованій нацистами Варшаві за незрозумілих обставин. Похований на місцевому православному цвинтарі. Протягом останніх років на честь Марка Безручка було названо вулиці та сквери, відкрито барельєфи та меморіальні дошки. 24 серпня 2022 року почесне найменування на честь Марка Безручка присвоєно 110-й окремішній механізованій бригаді Збройних Сил України. Зараз бійці бригади беруть участь у відсічі збройної агресії російської федерації на одному з найгарячіших напрямків на сході України.

Мирослав АРТИМОВИЧ

АБЕТКА

М м

Маленький Марчик Мовить

Мамі Мило:

– Матусю! Можна М'ячик

Мити Милом?

Мить завагавшись, взялась до науки:

– Маленький! Милом треба

Мити руки!

Н н

Котик жалібно Нявчав: «Няв-Няв!

Не ловлю вночі я гав, Няв-Няв!

Мишку сіру поганяв, Няв-Няв!

Ледве-ледве упіймав, Няв-Няв!

Хоч старий я став уже й оглух,

Але маю до мишей я добрий Нюх!»

О о

Сміялось в небі сонечко, як О,

Послало свій промінчик у вікно –

Оленка й Олесь Очка Опустили,

Щоб буква О їх враз не засліпила.

П п

Зліва Палиця і справа,
Поперечка їх з'єднала –
Подивись, не Поспішай,
Букву П запам'ятай!

Р р

Запам'ятай назавжди відтепер
Цю букву на імення – еР,
Багато слів, які ти знаєш,
Ця літера розпочинає:
Рік, Ряска, Риба, Рак, Ріка,
Родина, Радість, Рід, Рука,
А імена які є славні:
Романи, Ростики, Руслани!

С с

Якщо розріжем навпіл букву О,
І виберемо ліву половину,
Спокійно вимовити зможемо: Сто,
Соловейко, Сонце, Скатертина.
Ця буква-серпик має ім'я – еС,
Вона таких натворить нам чудес,
Що Лома перетворить в Сома,
А слово Мак замінить враз на Сак.

Тематична картка «ЗИМОНЬКА»

1. Прочитай текст «Зниклі зірочки» незважаючи на «перешкоди».

Однієї ночі з неба зникло кілька маленьких зірочок. Місяць занепокоївся й попросив допомоги у сніжинок.

– Ми знайдемо їх! – пообіцяли сніжинки.

Вони полетіли до землі й побачили, що зірочки сховалися на ялинці. Вони хотіли прикрасити її до свят. Місяць засміявся й дозволив їм залишитися там до Нового року.

Так на ялинці з'явилася особливе сяйво – світло справжніх зірочок.

Правильний текст «Зниклі зірочки»: Однієї ночі з неба зникло кілька маленьких зірочок. Місяць занепокоївся й попросив допомоги у сніжинок. – Ми знайдемо їх! – пообіцяли сніжинки. Вони полетіли до землі й побачили, що зірочки сховалися на ялинці. Вони хотіли прикрасити її до свят. Місяць засміявся й дозволив їм залишитися там до Нового року. Так на ялинці з'явилася особливе сяйво – світло справжніх зірочок.

2. Давай перевіримо, чи зрозумів ти текст.

☞ _____ занепокоївся, що зникли зірочки.

☞ Хто допоміг шукати зірочки?

☞ Куди полетіли сніжинки шукати зірочки? (Дай відповідь реченням за схемою.)

_____ = =

☞ Чому зірочки залишилися на ялинці?

Довідка:

___ - підмет;

= - присудок;

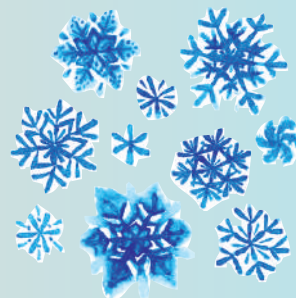
... - другорядні члени речення.

3. Прочитай слова та підкресли ті, що пов'язані зі сніжинкою. Поясни чому ти так вважаєш. Можеш продовжити придумувати слова, що пов'язані зі сніжинкою.

Ялинка, сніжинка, будинок, мороз, яблуко, зима, вода, трава, заметіль, ліс.

4. Допиши першу букву в словах:

___ ніг
___ ніжинка
___ сипати
___ ховатися
___ леденілий
___ вітитися
___ пускатися

Довідка: перед літерами к, п, т, х, ф ставимо префікс с; перед всіма іншими літерами ставимо префікс з.

5. Утворюй нові слова від слова «сніг». Не забувайте, що можливе чергування звуків.

Сніг + ок → _____

Сніг + урка → _____

Сніг + опад → _____

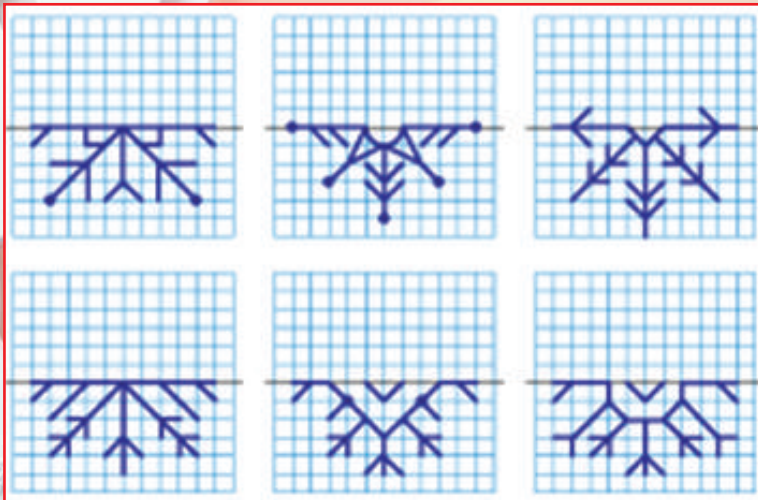
Сніг + инка → _____

Сніг + _____ → _____

Сніг + _____ → _____

Продовжи цей ряд самотійно.

6. Домалюй симетрично сніжинки.

10. Замініть виділені слова синонімами.

- Дуже маленька сніжинка тане на руці від тепла.
- У хмарі утворюється сніг.
- Сніжинка повільно падає на землю.
- Маленька сніжинка блищала на сонці.
- Біла сніжинка прикрила виснажену чорну землю.

7. Поділи на склади слова:

Сніжинка, санки, крига, хуртовина, морозиво, зимовий, кристал, завірюха, сумний, лижі, сніг, люта, ковзани.

8. Добери й запиши якомога більше дієслів до слова «сніжинка»:

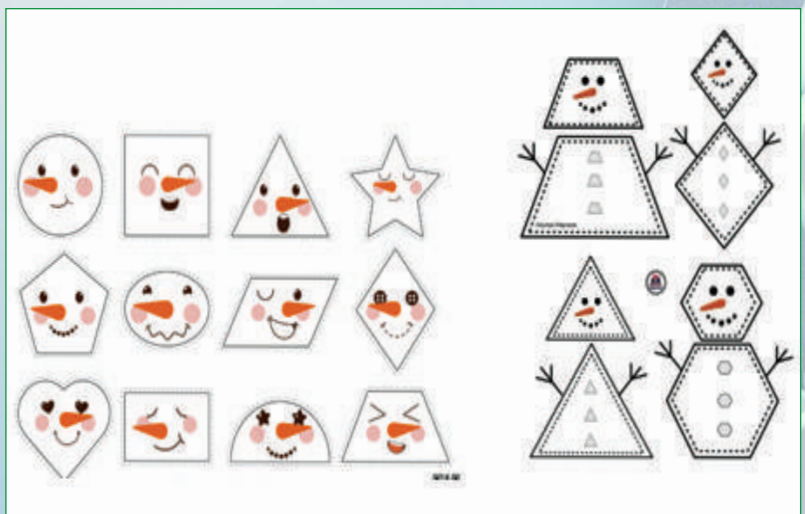
Наприклад: кружляє, летить, блищить, тане, ловити, розглядати і т.д.

9. Прочитай текст і підкресли дієслова.

Сніжинка народжується високо в хмарі. Вона є крихтним, чарівним кристаликом льоду. Сніжинки вважаються унікальними, бо не існує двох однакових. Кожна має неповторний візерунок із промінів. Вони ростуть і стають легкими, пухнастими та сріблястобілими. Їм подобається танцювати в повітрі з вітром, кружляти та тихо опускатися на землю. Так сніжинки створюють зимовий білий килим. А навесні вони перетворюються на крапельку води, що дає життя новій рослині.

Довідка: сніжиночка, формується, летить, сяяла, вкучала.

11. Пофантазуй та намалюй (по можливості зліпи зі снігу) сніговиків з різних геометричних фігур. Назви ці фігури.

12. З'єднай частини прислів'їв:

• Снігу багато	• і у свято, і в будень.
• Сонце блищить,	• бо вже зима коло вуха.
• Сонце на літо,	• – рік багатий.
• Сумний грудень	• аж зорі скачуть.
• Такий мороз,	• а зима на мороз.
• То сніг, то завірюха,	• а мороз тріщить.

Рубрику підготувала Поліна Кочегарова

Зроби своїми руками

Зимова аплікація з ватних паличок

З Людімою Дорош

Зима – це час теплих будиночків, пухкого снігу та веселих сніговиків. Пропонуємо тобі створити власну зимову казку з простих матеріалів, які є вдома. За допомогою ватних паличок, кольорового паперу й фантазії ти зробиш чудову аплікацію з будиночком, деревами та сніговиком. Така поробка зможе прикрасити кімнату або стати гарним подарунком!

Матеріали: білий картон (основа), чорний або темно-синій кольоровий папір (для нічного круга), білий папір (для даху і снігу), кольоровий папір: жовтий, червоний, оранжевий, ватні палички, кришечки від пляшок або картонні кружечки (для сніговика), маленький помпон або кулька з вати (для шапочки), клей ПВА або клей-олівець, ножиці, чорний фломастер.

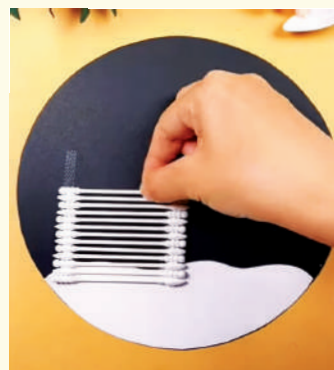
1. Виріж із чорного паперу великий круг – це зимове небо. Приклей його по центру білого картону.

2. Із білого паперу виріж півколо або хвилясту смужку. Приклей унизу круга – це сніг.

3. Вибери місце для будиночка. Клеєм-олівцем проведи дві лінії, міцно ним натискаючи, щоб залишилася широка лінія. Надалі це допоможе паличкам добре приклеїтися й триматися на поверхні.

Тепер виклади стіни будиночка з ватних паличок, розміщуючи їх горизонтально одна під одною.

фломастером постав чорну крапочку – ручку.

4. Із білого паперу виріж великий трикутник. Приклей його зверху – дах готовий. Далі виріж жовтий прямокутник – це віконце. Чорним фломастером намалюй на ньому хрестик-раму. Виріж червоний прямокутник – двері,

5. Приклей дві кришечки або картонні кружечки одну над одною, домалюй очі, ротик і гудзики чорним фломастером. Виріж із червоного паперу шарфик і приклей, зроби шапочку з паперу і приклей на кінчик маленький помпон.

6. Виклади і приклей деревце з ватних паличок, при потребі вкорочуючи їх. Зроби сніжинки: поклади 5-6 верхівок від паличок у формі зірки та приклей на небо. Додай дрібні білі крапочки – падаючий сніг. Зимова поробка готова!

Старий рік минає

Колядка

Співуче

Старий Рік минає,
Старий Рік минає,
Новий наступає,
Новий наступає.

Прощай, Старий роче,
Прощай, Старий роче,
Ми тебе не хочем,
Ми тебе не хочем.

Ми хочем Нового,
Ми хочем Нового,
Спаса рожденного,
Спаса рожденного.

А він буде кращим,
А він буде кращим,
Принесе нам щастя,
Принесе нам щастя.

І миру на світі,
І миру на світі.
Здоров'я всім дітям,
Здоров'я всім дітям.

Водохреще

Сторінка народознавства з Ольгою Сенишин

Водохреще, Йордан, свято Хрещення Господнього, Богоявлення — це все назви однієї важливої в церковному календарі дати, яка присвячена хрещенню Ісуса Христа в річці Йордан. Цей день вважається одним з найшанованіших зимових свят серед українців. За новим церковним календарем православні віряни та греко-католики відзначають Водохреще 6 січня. У цей день вітаються словами: «Христос освятився!» – «У річці Йордані!»

Водохреще завершує Різдвяні свята, воно символізує очищення та оновлення і має свої незмінні традиції. Напередодні Водохреща готують вечерю з 12 пісних страв, серед яких головною залишається кутя. За народними повір'ями, напередодні свята і в саме свято скрізь води річок та джерел «оновлюються» і набувають особливої чистоти, символізуючи початок нового етапу. Віряни йдуть по святую воду до церкви – її освячують у Водохресний святвечір і на Водохреще. Духовенство зазначає, що Господь, зокрема і через освячену воду, творить чудеса – зцілює і очищує, насамперед від духовної скверни, пристрастей, зла.

Уранці 6 січня у храмах проводиться святкова служба, яку обов'язково потрібно відвідати. Люди моляться за здоров'я, мир, хороший урожай. Після того, як священник освятить воду, її пили біля церкви, а решту несли додому. Дуже важливо розпочати Водохресний ранок із ковтка освяченої води. Зазвичай святою водою запасаються аж до наступного свята. Важливо, щоб освячена вода стояла в пристойному місці – як правило біля ікон. Вживають її лише натщесерце, з молитвою на вустах. Вважається, що вона до-

помагає вилікувати тіло і душу: її п'ють під час хвороби, при лихоманці або головному болю, нею змазують хворі місця, лікують дитячий переляк. Наші предки вживали її в моменти важливих життєвих випробувань, окроплювали домівки, зрошували поля під час посіву. Люди також вірили, що свячена вода може допомогти, коли людину зурочили.

Популярною й найбільш яскравою залишається традиція купання в освяченій ополонці. Багато людей переконані, що на Йордана вода набуває особливих властивостей, відбувається очищення душі і тіла, людина стає ближчою до Бога. До річі, священники попереджають, що в освяченій воді не можна «змити гріхи».

Готували водойму заздалегідь: за тиждень до свята парубоча громада вирізала на водоймі льодовий хрест, щоб утворити ополонку. Сам хрест ставили над нею, і подекуди обливали буряковим квасом для забарвлення. Біля хреста також із льоду слід побудувати престол, оздобивши все аркою з ялинкових або соснових гілок, які нагадували «царські врата». Далі священник починав святити воду, читаючи молитву і тричі занурюючи в неї срібного хреста. Іноді в ополонку опускали три воскові свічки, які символізують святую Трійцю. Після богослужіння їх зберігали вдома під іконами і вірили, що «трійця» може допомогти від усіх негараздів та страхів.

На Закарпатті в йорданській воді купалися дівчата, які довго не могли вийти заміж. Деякі приносили воду додому і вмивалися там, кладучи до мисок намисто або кетяги калини, щоб обличчя було красивим і рум'яним. Старші люди мили собі голову такою водою, щоб не боліла. Ті, хто мав хвороби очей – вмивали їх. Коли люди розходилися від річки, візники поїли у посвяченій воді коней та худобу, щоб ті також не хворіли. Після Йордану жінки цілий тиждень не прали на річці, аж поки свячена вода знову не «перетвориться» на звичайну. На Наддніпрянщині вважали, що у цей період чорти сидять у воді дуже глибоко, тому можуть вилізти лише вчепившись за білизну. Поки ніхто в окрузі не прав, люди вірили, що всі чорти мерзнуть на землі, а дехто з нечистої сили й взагалі не переживе морозів.

Живопис Л. Денисенка. Листівка з архіву Marika Dubyk

Христина КОСТЕНКО

Миколчине бажання

(Продовження з попереднього номера).

Тож Миколка геть збудився, вечори стали йому мукою. Після виконання домашнього завдання він сідав на підвіконня і вглядався в темний небосхил. Деся там святий Миколай вже готує для нього подарунки, та чомусь це вже не тішило хлопця. І раптом Миколка збагнув: «Про-прохаю святого про найго-ловніше: щоб Гліб одужав якнайшвидше!».

А незабаром, саме напередодні Дня святого Миколая, коли Миколка вкотре нагодував котиків у дворі і повертався додому... Він побачив Гліба у вікні! Той усміхався і привітно махав рукою, показуючи, що вже одужав.

– Вітаю, Миколко! Нарешті дочекався одужання друга, – озвалася до хлопчика пані Наталя і простягла йому пакунок, – ось тобі святий Миколай передав цукерки, а від мене – ще й боксерські рукавиці.

– Дякую Вам! Це ж моя мрія! – вигукнув захоплено хлопчик.

– Я знайшла їх у коморі. Коли сін захопився боксом, проте так і не відвідав жодного тренування, – промовила, усміхаючись, пані Наталя.

Щасливий Миколка притиснув до себе бажаний дарунок і, схвилювано подякувавши ще раз, побіг додому. Того вечора він написав лист святому Миколаю, але в ньому замість списку

бажань була подяка за одужання товариша. Бо Миколка був переконаний, що саме святий допоміг Глібу.

А на ранок на Миколку чекав сюрприз – у коридорі стояв новий велосипед, а в кутку – новенька вудка.

– Мамо! Тату! Оце так чудеса! – захоплено вигукнув хлопчик.

– Так, сину, велосипед ти отримав за сумлінне навчання, – радісно відповіла мати.

– А вудку подарували дядько Семен та Гліб, щоб ти разом з ними ходив рибалити, – додав, усміхаючись, тато.

У цю мить хлопчик відчув, ніби хтось невидимий обійняв його та промовив у саме вушко: «Зі святом, Миколко! Ти – чудовий друг!».

(Початок на 5 сторінці)

Увечері вся родина зібралася за святковим різдвяним столом. Михайлик отримав подарунки, про які мріяв, але він майже не дивився на них. Він тримав у руці маленький Срібний дзвоник, який тепер тихенько видзвонював кожного разу, коли хлопчик посміхався або допомагав мамі.

– Дідусю, я зрозумів, – прошепотів хлопчик. – Різдвяне диво – це коли ти стаєш чиймось ангелом, робиш добро просто так,

і в серці одразу стає тепло та радісно...

Дідусь поклав руку на плече онука.

– Саме так, Михайлику. Коли ми ділимося світлом, темряви стає менше.

Відтоді Михайлик щороку чекав на Різдво не заради того, щоб отримати, а заради того, щоб віддати. І хоча дзвоник з роками став просто прикрасою на ялинці, його звук назавжди залишився в серці хлопчика, нагадуючи, що найбільше щастя – це дарувати щастя іншим.

Вивчаємо англійську

З Іриною Савіною

1. Відшукай слова у таблиці.

a	c	p	h	a	t	o	k	c	g
p	x	j	i	c	g	u	g	q	q
f	o	v	s	o	d	x	l	g	h
f	s	l	n	a	u	g	o	e	h
t	b	t	o	t	z	l	v	p	p
c	q	w	w	w	g	s	e	p	s
c	p	v	d	r	h	e	s	o	l
o	i	a	o	m	m	t	w	i	e
l	b	o	o	t	s	w	d	c	d
d	q	v	b	h	e	h	o	e	g

gloves cold boots snow
ice sled hat coat

2. Прочитай та переклади твір про зимові забави. Дай відповіді на запитання.

Winter Fun

Mary and her family went sledding. They each brought their own sled. When they got to the hill, they had a race. Mary's brother won the race, and she was happy for him. After a long, fun day of sledding, Mary and her family went home and had hot chocolate.

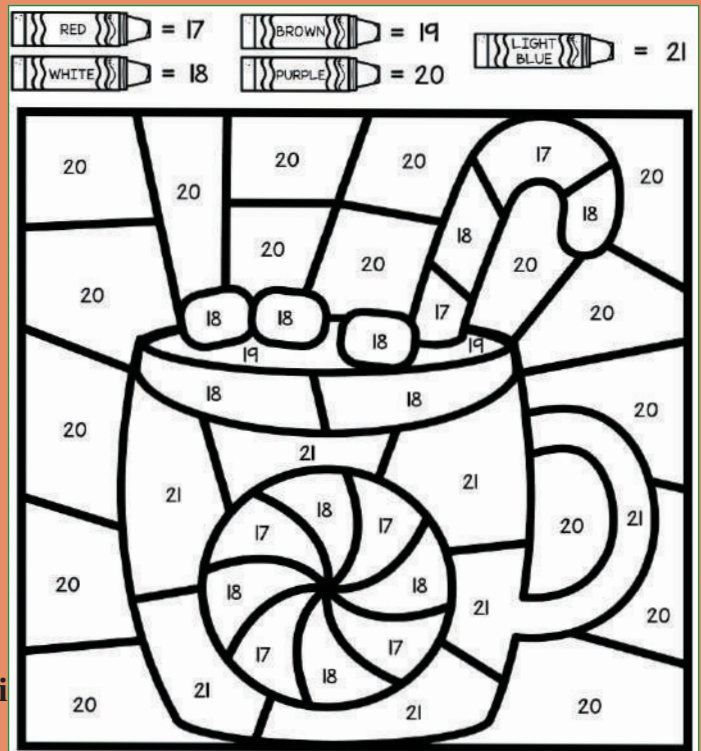

Questions:

Circle the correct answers:

- Where did Mary and her family go?
a. Skiing b. Sledding
- What did they each bring?
a. Their own sled b. Their own skis
- What did they do when they got to the hill?
a. Had hot chocolate b. Had a race

3. Ти любиш гарячий шоколад? Розмалюй за номером.

4. Прочитай та з'єднай слова й вирази з відповідною порогою року.

Lots of sunshine

Short days

Colder

Warmer

Not much sunshine

Long days

Заходи для дітей

✿ У грудні 2025 року Ботошанська філія Союзу українців Румунії організувала для дітей і молоді серію культурно-освітніх заходів у межах «Марафону колядок», спрямованих на збереження та популяризацію українських різдвяних традицій. Діти разом з учителями брали участь у колядуванні, виступах у церквах, громадах і місцевих установах, а також у зустрічах з представниками українських громад різних населених пунктів. Юні учасники долучилися до міжповітових проєктів, конкурсів і фестивалів колядок, демонструючи знання рідної мови, пісні та народних звичаїв. Заходи стали нагодою для спілкування, творчого розвитку та передачі традицій від старшого покоління до молодшого. «Марафон колядок» подарував дітям радість від почуття належності до української спільноти та її культурної спадщини.

✿ 21 грудня в Карансебеші відбувся ХХІХ-й фестиваль українських колядок. Захід став простором для зустрічі різних культур, об'єднаних спільними різдвяними цінностями, вірою та музичними традиціями. У програмі прозвучали українські колядки у виконанні хорів, дитячих та дорослих колективів, а також інструментальні твори. Фестиваль вкотре підтвердив роль колядки як живого мосту між поколіннями, громадами та культурними ідентичностями.

Заходи для дітей

✿ У світлому дусі зимових свят Союз українців Румунії організував для дітей української громади широку серію культурних, виховних та мистецьких заходів. Ці події наповнили серця теплом, радістю та відчуттям єдності, а також оживили різдвяні традиції у піснях та творчості. Напередодні Різдва загальною кількістю 8 300 дітей та молоді в повітах Арад, Бігор, Ботошань, Клуж, Констанца, Галаць, Марамуреш, Сату-Маре, Сучава, Тиміш і Тульчи, а також з муніципалітету Бухарест отримали подарунки від Союзу українців Румунії. Ця ініціатива стала символом турботи, втіленням надії й добра та об'єднала українські громади з різних куточків Румунії з нагоди святкування Різдва.

Пишаємося нашими дітьми!

Бадраган Лука, 2 клас, Стафіє Давід, 2 клас, Шербан Вледуц, 3- клас, Данелюк Денис, 2 клас, Сав'юк Алессія, 3 клас, с. Балківці, Сучавський повіт

Беженаріу Міруна, 3 клас, с. Балківці, Сучавський повіт

Учні другого класу,
восьмирічна школа с. Балківці, Сучавський повіт